

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ PORT PAYÉ ΚΟΜΟΤΗΝΗ Αρ. Αδ. ΕΛΛΑΣ-HELLAS
ΕΛΤΑ Hellenic Post

1 Ἰουνίου 2015.
Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

14 Μαΐου 2015.
Πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία Ἐλευθερίων τῆς Θράκης.

27 Μαΐου 2015.
Ἐγκαίνια Πνευματικοῦ Κέντρου
τοῦ ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς.

14 Ἰουνίου 2015.
Θυρανοίξια παρεκκλησίου
Ὁσίου Παϊσίου τοῦ Ἁγιορείτου.

13 Μαΐου 2015.
Ὑποδοχὴ τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Παναγίας Φανερωμένης
ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Βαθυρρύακος.

μυχο ἐπιθυμία νὰ ἀφιερώσει Ναὸ τιμώμρνο στὴ μνήμη τοῦ Ὁσίου Παϊσίου καὶ σήμερα ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ ἔγινε πραγματικότητα καὶ ὁ πιστὸς λαὸς ἀποκτᾶ ἀκόμη ἕνα πνευματικὸ καταφύγιο μὲ ἰσχυρὸ μεσίτη πρὸς τὸν Θεό, ἐνῶ εὐχαρίστησε τοὺς ἐπωνύμους καὶ ἀνωνύμους δωρητὲς ποὺ ἐστήριξαν αὐτὴ τὴν προσπάθεια. Ἀκολούθως, οἱ παριστάμενοι μετέβησαν στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱδρύματος Παπανικολάου, ὅπου ἀρχικῶς μέλη τοῦ Συλλόγου Φίλων Βυζαντινῆς Μουσικῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γρηγορίου Παπαγιάννη ἀπέδωσαν ψάλματα τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ὁσίου Παϊσίου καὶ κατόπιν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων κατέθεσε στὸ ἀκροατήριο πλειάδα γεγονότων τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μάρτυς καὶ ἀνέφερε λόγους παραμυθητικοὺς καὶ οἰκοδομητικοὺς ποὺ ἐπιμαρτυροῦσαν τὴν ἁγιότητα τοῦ Ὁσίου Παϊσίου.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ ΣΤΗ ΣΑΜΟ

Στὶς 21 καὶ 22 Ἰουνίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων μετέβη στὴ Σάμο, προκειμένου νά μετάσχει τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν ὀνοματηρίων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσεβίου, πρὸς τὸν ὁποῖον ὑπέβαλε συγχαρητηρίους προσρήσεις καὶ εὐχές.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τὸ Σάββατο 27 Ἰουνίου ὁ Μητροπολίτης μας ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Μεγάλου Κρανοβουνίου καὶ ἐτέλεσε τὴν εἰς Διάκονο Χειροτονία τοῦ κ. Κωνσταντίνου, ἐγγάμου. Κατὰ τὴν προσφώνησή του ὁ Σεβασμιώτατος συνεχάρη τὸν νέο Ὑποδιάκονο γιὰ τὴν ἀπόφασή του καὶ τοῦ εὐχήθηκε νὰ ἐργασθεῖ μὲ ἔνθεο ζῆλο ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΡΩΜΑΝΙΑ

Τὸ Σάββατο 27 Ἰουνίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας χοροστάτησε στὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Προσκυνηματικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Εὐγενίου στὸν οἰκισμὸ τῆς Νέας Ρωμανίας.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ

Τὴν Κυριακὴ 28 Ἰουνίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας μετέβη στὴν Κόρινθο προκειμένου νά συμμετάσχει στὶς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου, τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, μετὰ ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου.

ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς 29 Μαΐου, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο τῆς ἁλώσεως τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, παρουσίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, ἐκπροσώπων, τῆς πολιτικῆς, ἀστυνομικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἡγεσίας καὶ πλήθους κόσμου, πραγματοποιήθηκε στὸ Ἐκκλησιαστικὸ Μουσεῖο Κομοτηνῆς ἐκδήλωση μὲ θέμα: «Ἡ ἅλωση τῆς Βασιλεύουσας, καημὸς τῆς Ρωμηοσύνης». Στὴν ἐκδήλωση ἀποδόθησαν βυζαντινοὶ ὕμνοι, παραδοσιακὴ μουσική, καθὼς καὶ θρακιώτικα τραγούδια γιὰ τὴν Ἅλωση, ἐνῶ ἀναγνώσθησαν ἱστορικὰ κείμενα καὶ σύγχρονοι προβληματισμοὶ μέσα ἀπὸ διαλόγους, μονολόγους καὶ ἄλλες μορφὲς θεατρικῆς ἐκφράσεως.

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ

Τὸ πρωῒ τῆς Δευτέρας, 1 Ἰουνίου, μετὰ τὴν Πεντηκοστή, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίας Τριάδος Ἁγίων Θεοδώρων, ὅπου ἐτέλεσε τὴν εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονία τοῦ Διακόνου Χρυσοβαλάντη Πέτρογλου. Κατὰ τὴν προσλαλιάν του πρὸς τὸν χειροτονούμενον Πρεσβύτερον, ὁ Σεβασμιώτατος ἀπηύθυνε πατρικοὺς λόγους καὶ νουθεσίες καὶ εὐχήθηκε οἱ δωρεὲς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ ἐπισκιάσουν τὸ εἶναι του καὶ νὰ τὸν καταστήσουν ἄξιον δοχεῖον τῆς Θείας Χάριτος, ὥστε νὰ βαδίσει στὰ βήματα τῶν πνευματοφόρων καὶ θεοκηρύκων Ἀποστόλων καὶ νὰ γίνει ἄξιος ἐργάτης τοῦ γεωργίου τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ σωτηρίαν πιστῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

Τὸ διήμερο 10 καὶ 11 Ἰουνίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων εὑρέθη στὴν Βασιλεύουσα, ἐπ' εὐκαρίᾳ τῆς μνήμης τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἄγει τὰ σεπτὰ ὀνομαστήρια ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας μετέφερε στὴν Σεπτὴ τῆς Ὀρθοδοξίας Κορυφὴ τὸν σεβασμὸ καὶ τὶς συγχαρητήριες εὐχὲς τοῦ Κλήρου, τῶν Ἀρχόντων καὶ τοῦ πιστοῦ Λαοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς.

ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 14 Ἰουνίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας τέλεσε τὰ Θυρανοίξια τοῦ ἐντὸς τοῦ αὐλείου χώρου τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς Παρεκκλησίου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὁσίου Παϊσίου τοῦ Ἁγιορείτου. Παρέστη συμπροσευχόμενος ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, πλειάδα Κληρικῶν, ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης κ. Χρῆστος Μέτιος, ὁ Ἀντιδήμαρχος τοῦ Δήμου Κομοτηνῆς κ. Γεώργιος Ζηλούδης, ὁ Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Ροδόπης, ἐκπρόσωπος τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς καὶ πλῆθος πιστῶν. Μετὰ τὴν ἀκολουθία, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ γιὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ δωρεὰ καὶ ἐξομολογήθη ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μὲ τὴν ὁποία ὁ Γέρων Παΐσιος ὁ Ἁγιορείτης κατετάγη στὶς Ἁγιολογικὲς Δέλτους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶχε ἐνδό-

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Τὴν Πέμπτη 14 Μαΐου τελέστηκε ἡ πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσεβίου, καὶ συλλειτουργούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, καὶ τοῦ ποιμενάρχου μας κ. Παντελεήμονος. Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία ἀναπέμφθηκε δέηση καὶ ἐξεφωνήθη ὁ πανηγυρικὸς τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Κομοτηνῆς κ. Παναγιώτη Χαραλαμπίδη.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τήν Πέμπτη τῆς Ἀναλήψεως, 21 Μαΐου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Παραδημῆς καὶ ἐτέλεσε τὴν εἰς Διάκονον Χειροτονίαν τοῦ κ. Χρυσοβαλάντη Πέτρογλου, ἐγγάμου, πατέρα δύο τέκνων.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὴν Τετάρτη 27 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, πλαισιούμενος ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς καί ἄλλους Κληρικούς, παρουσίᾳ δὲ πλήθους ἐνοριτῶν καί νέων, ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ἐνορίας.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐξέφρασε ἱκανοποίησή του γιὰ τὸ ἐπιτελούμενο ἔργον τῆς Ἐνορίας τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, καὶ εὐχαρίστησε τὴν Διευθύντρια τῆς Τραπέζης Attica Κομοτηνῆς, κα Καρακώστα γιὰ τὴ συνδρομή της στὴν ὁλοκλήρωση τοῦ ἔργου, ἀφοῦ ἐλήφθη καὶ ἡ συγκατάθεση τῶν Κεντρικῶν Καταστημάτων τῶν Ἀθηνῶν γιὰ τὴν παραχώρηση τῆς χρήσεως τοῦ κτιρίου ἀπὸ τὸν Ναό. Ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε ὅτι τὸ Πνευματικὸ Κέντρο θὰ ἀποτελέσει πνευματικὸ φάρο, καταφύγιο καὶ διδακτήριο ψυχῶν.

Μετὰ τὴν προσλαλιὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὁμίλησε ἡ Διευθύντρια κα Καρακώστα, ἡ ὁποία ἀναφέρθηκε στὶς κοινωνικὲς δράσεις τῆς Τραπέζης Attica. Στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἰωάννης Μακίδης, εὐχαρίστησε τὸν Ποιμενάρχη μας γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν προκοπὴ καὶ τῆς ἐνορίας αὐτῆς, τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, τὸν καλλιτέχνη κ. Εὐστάθιο Γκεβρέκη γιὰ τὴ διακόσμηση τοῦ χώρου, τὸν Σύλλογο Στρατώνων γιὰ τὴ διάθεση τοῦ ἐξοπλισμοῦ, τοὺς κατηχητές, τοὺς γονεῖς καὶ ὅσους ἐμπιστεύονται τὰ παιδιά τους στὸ ἐνοριακὸ ἔργο. Μετὰ τὶς προσφωνήσεις, μικροὶ μαθητὲς ἑτοίμασαν ἕνα πνευματικοῦ περιεχομένου θεατρικὸ ἔργο μὲ θέμα τὴ σωστὴ προσευχὴ τοῦ Χριστιανοῦ.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Τὴν Παρασκευὴ 29 Μαΐου, ἐπέτειο ἁλώσεως τῆς Βασιλευούσης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, ἀμέσως μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίας Παρασκευῆς Κομοτηνῆς, προέστη στὴν ἐπιμνημόσυνη δέηση τοῦ τελευταίου Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀναιρεθέντων Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Ὁ Μητροπολίτης μας, μετὰ τὸ μνημόσυνο, ἀναφέρθηκε στὴ θλιβερὴ ἐπέτειο καὶ προέτρεψε τὸ ἐκκλησίασμα νὰ διατηρεῖ ἄσβεστη τὴ μνήμη καὶ νὰ δέεται προσευχητικῶς ὑπὲρ τῶν προασπιστῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Τὴν Τετάρτη 13 Μαΐου ἄρχισαν οἱ ἐκδηλώσεις τῆς 95ης ἐπετείου τῶν Ἐλευθερίων τῆς Θράκης μὲ τὴν ἐπίσημη ἔπαρση τῆς ἱστορικῆς Σημαίας στὸ Ἡρῶο τῆς πόλεως ἀπὸ τὸν Δήμαρχχο Κομοτηνῆς κ. Γεώργιο Πετρίδη, μὲ τὴν παρουσία τῶν Ἀρχῶν. Ἐν συνεχείᾳ ἀνεπέμφθη ἐπιμνημόσυνη δέηση ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονα καὶ ἀκολούθησε κατάθεση στεφάνων ἀπὸ μαθητές, σπουδαστὲς καὶ ἐκπροσώπους Συλλόγων καὶ φορέων. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας πραγματοποιήθηκε στὴν πλατεία Βιζυηνοῦ ἡ ὑποδοχὴ τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Παναγίας Φανερωμένης ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Βαθυρρύακος καὶ ἐν συνεχείᾳ σχηματίσθηκε λιτανευτικὴ πομπή, ἡ ὁποία κατέληξε στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἐτελέσθη πανηγυρικὸς ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε τὸν Θεῖο λόγο, καὶ συγχοροστατούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσεβίου, καὶ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος. Μετὰ τὸν ἑσπερινὸ ἐπηκολούθησε στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱδρύματος Παπανικολάου ἡ ἐπίσημη ὁμιλία τῆς ἐπετείου τῶν Ἐλευθερίων τῆς Θράκης ἀπὸ τὸν Ἐξοχώτατο Ἀναπληρωτὴ Ὑπουργὸ Δημοσίας Τάξεως, Καθηγητῆ Ἐγκληματολογίας καὶ τέως Πρύτανη τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Ἰωάννη Πανούση, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἐλευθερίες - Ἀσφάλεια - Δικαιοσύνη: Τὸ τρίπτυχο τῆς Δημοκρατίας».

Ἐλευθερίων τῆς Κομοτηνῆς πραγματοποιήθηκε ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στὴν Ὁσία Σοφία τήν Ἀσκήτρια τῆς Κλεισούρας. Πρὶν τὴν ἔναρξη τῆς ἐκδήλωσης ἀκούστηκαν μελωδίες ποντιακῆς λύρας καὶ ἄσματα ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς Ὁσίας Σοφίας. Ἀκολούθως, ὁ Θεολόγος κ. Ἰωάννης Μαμαλιόγκας ἀναφέρθηκε στὸν προσκληθέντα Ἱερολογιωτάτο Διάκονο π. Χρήστου Κούρτη, Κληρικὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ὁ ὁποῖος ἐπιμελήθηκε τὴν παραγωγὴ ταινίας γιὰ τὴν Ὁσία Σοφία, ἡ ὁποία καὶ προβλήθηκε στὸ κοινό. Στὴ συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων τόνισε ὅτι πρόκειται γιὰ τὴ δεύτερη ἐπίσκεψη τῆς Ἁγίας στὴ Θράκη, τὴ Ροδόπη καὶ τὴν πόλη μας, ἀφοῦ κατὰ τὴν περασμένη Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφεὶμ καὶ τὴ συγκατάθεση τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Κλεισούρας, καθὼς καὶ τῆς Ἡγουμένης Μοναχῆς Ἐφραιμίας, πραγματοποιήθηκε ἡ ὑποδοχὴ ἀποτμήματος τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου τῆς Ὁσίας, τὸ ὁποῖο πλέον ἀποτελεῖ πνευματικὸ κειμήλιο τοῦ Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Μέσσης.

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΝΕΩΝ

Τὸ Σάββατο 9 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στὶς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑνώσεως Ποδοσφαιρικῶν Σωματείων Θράκης πρωτάθλημα ποδοσφαίρου μεταξὺ νέων, προερχομένων ἀπὸ Ἐνορίες τῆς Κομοτηνῆς, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας συνεχάρη τοὺς συντελεστὲς καὶ εὐχαρίστησε τοὺς νέους γιὰ τὴν ὁλόθυμη συμμετοχή, τὴν Ἕνωση Ποδοσφαιρικῶν Σωματείων Θράκης, καθὼς καὶ τὴν 21η Τ.Θ. Ταξιαρχία.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Τὴν Τρίτη 12 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς τέλεσε τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἁγιασμοῦ κατὰ τὴν ἔναρξη τοῦ ἐπιμορφωτικοῦ σεμιναρίου: «ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ - BULLYING - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ». Τὸ σεμινάριο αὐτὸ πραγματοποιεῖται μετὰ τὸ ἐπιτυχημένο μὲ θέμα τὴ δυσλεξία, τὰ ὁποῖα καὶ διεξήχθησαν μὲ τὴν εὐθύνη τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Ἀποστόλου Καβαλιώτη, Δρ Εἰδικῆς Ἀγωγῆς. Ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε τοὺς συμμετέχοντες καὶ τὸν π. Ἀπόστολο γιὰ τὴ διάθεση καὶ τὴν προσφορά του αὐτή, ἡ ὁποία συμβάλλει στὸν καταρτισμό, στὴν πρόληψη καὶ στὴν ἀντιμετώπιση παρομοίων φαινομένων.

Τεῦχος 6ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Διάκονος Νεκτάριος Δημητρόπουλος

Πνευματικὴ κίνηση Ἀπριλίου - Ἰουνίου 2015

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΟΧΥΡΩΝ

Τὸ πρωῒ τῆς Κυριακῆς 5 Ἀπριλίου, μὲ ἀφορμὴ τὴν 74η ἐπέτειο τῆς Μάχης τῶν Ὀχυρῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων προέστη στὴν ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν πεσόντων στὴ μάχη τῶν Ὀχυρῶν τῆς Νυμφαίας τὴν 6η Ἀπριλίου 1941. Παρέστη ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐπικρατείας καὶ ὑπεύθυνος συντονισμοῦ τοῦ Κυβερνητικοῦ ἔργου κ. Τέρενς Κουΐκ, ὁ Ἀνώτατος Διοικητὴς Φρουρᾶς Κομοτηνῆς κ. Σωτήριος Κουντουρᾶς, καθὼς καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Δήμου, τῆς Ἀστυνομίας, Συλλόγων, Φορέων καὶ Σωματείων.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΟΥ Δ΄ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

Τὴν Πέμπτη 16 Ἀπριλίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας δέχτηκε τὸν νέο Σωματάρχη τοῦ Δ΄ Σώματος Στρατοῦ, Ἀντιστράτηγο κ. Ἰωσὴφ Μαυράκη. Ὁ Σεβασμιώτατος συνεχάρη τὸν Στρατηγὸ γιὰ τὴν ἀνάληψη τῶν καθηκόντων του καὶ τοῦ εὐχήθηκε τὴν ἄνωθεν δύναμη καὶ ἐπιτυχία ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜ ΣΤΗ ΝΕΑ ΜΑΚΡΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, μετὰ ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ κ. Κυρίλλου συμμετεῖχε στὶς ἐκδηλώσεις ἐπί τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἐφραίμ τοῦ ἐν Ὄρει τῶν Ἀμώμων ἀθλήσαντος καὶ μαρτυρήσαντος.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ

Τὴν Παρασκευὴ 8 Μαΐου στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱδρύματος Παπανικολάου καὶ στὸ πλαίσιο τῶν ἑορτασμῶν τῶν

πεζούντας; Πρόκειται γιὰ γεγονὸς ἀμετάκλητο καὶ τελεσίδικο. Ἡ συμβολικὴ δύναμη τῆς Ἅλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης ἔχει ὅμως ἄλλο βάρος καὶ ἀκυρώνει τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ τὴ δύναμη τῆς βίας. Ἡ ἀνάμνηση τῆς Ἅλωσης δρᾶ ὡς πύρινη ἑστία στὴ συνείδηση κάθε Ἕλληνα καὶ στηρίζει τὴ συλλογικὴ πίστη πρὸς ἕνα ἔθνος οἰκουμενικὸ μὲ συναίσθηση τοῦ πολιτιστικοῦ του χρέους, ἕνα ἔθνος ποὺ αὐτοπροσδιορίζεται πολιτιστικὰ καὶ ὄχι φυλετικά.

Ἡ ἔνδοξη πτώση τῆς Βασιλεύουσας καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας συνοδεύεται ἀπὸ τὴν αὐτοθυσία τοῦ «ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος» ἀγωνιζόμενου αὐτοκράτορα καὶ τῶν συμπολεμιστῶν του, ποὺ ἠθικὰ καὶ συναισθηματικὰ συγκλονίζει πάντα τὸν Ἑλληνισμὸ μὲ ἀμείωτη ἔνταση. Γιὰ τὸ ὑπόδουλο Γένος τὰ αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα δὲν μεταφέρονται στὴ νέα δυναστεία τοῦ ἀσιάτη κατακτητῆ καὶ οἱ σουλτάνοι δὲν εἶναι οἱ νόμιμοι διάδοχοι τῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ Κωνσταντινούπολη δὲν εἶναι πλέον ἡ οἰκουμενικὴ πρωτεύουσα, τὸ καύχημα τῶν ζώντων ὑπὸ τὴν τοῦ ἡλίου ἀνατολήν, ἀλλὰ ἡ σκλαβωμένη μάνα τῶν Ρωμηῶν. Στὴν πόλη τῶν αὐτοκρατόρων κυριαρχεῖ τώρα τὸ ἑτερόδοξο, τὸ ἀλλότριο, ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ βαρβαρότητα. Δὲν ὑπάρχει πιὰ ἡ ὑπερεθνική, ὑπερφυλετικὴ πολιτισμικὴ ἑνότητα ποὺ ἐνσαρκώνει ὁ Αὐτοκράτορας καὶ πραγματώνει ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἡ νέα πολυπολιτισμικὴ πραγματικότητα ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴ διοίκηση. Αὐτὸ ὅμως πού, μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, ἔλαμψε καταυγάζοντας Ἀνατολὴ καὶ Δύση, εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ ἀνορθωθεῖ καὶ πάλι μὲ νέα δόξα καὶ ἀκτινοβολία. Γιατὶ ἡ Κωνσταντινούπολη παραμένει πάντα τὸ διαρκὲς πολιτισμικό μας κέντρο, ἡ ἀνάμνηση ποὺ πιστοποιεῖ τὴν ἀέναη ἱστορική μας συνέχεια. Ἡ Κωνσταντινούπολη, εἴτε ἀνήκει στὴν ἐπικράτεια τοῦ ἑλλαδικοῦ κράτους εἴτε ὄχι, ἀποτελεῖ ἕνα θεμελιῶδες παράδειγμα, ποὺ συντηρεῖ καὶ ἀναδεικνύει τὴ διαρκὴ βούληση τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ γιὰ τὴν οἰκουμενικὴ παρουσία, ὅπως αὐτὴ πραγματώνεται μὲ τὴν ἀγαπητική, παραμυθιακὴ στάση πρὸς τὸν κόσμο καὶ μὲ τὴν περιφρόνηση κάθε κυριαρχίας.

Τεῦχος 6ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

Ἡ Ἅλωση τῆς Κωνσταντινούπολης

Δημητρίου Μαυρίδη
Συγγραφέως

Οἱ ἀπειλὲς γιὰ ὁλοκληρωτικὸ ἀφανισμὸ καὶ οἱ συνεχεῖς ἀγῶνες γιὰ ἐπιβίωση εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ διαχρονικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἀδιάκοπα ἐκδηλώνονται οἱ ἐπεκτατικὲς διαθέσεις πρὸς τὸν ἑλληνικὸ χῶρο, ποὺ προέρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα. Τὶς συνεχεῖς ἀπειλὲς εἶναι οἱ Ἕλληνες καταδικασμένοι νὰ ἀντιμετωπίζουν μόνοι, χωρὶς φυλετικὲς συγγένειες καὶ χωρὶς ὑλικὴ, πολιτικὴ ἢ ἠθικὴ ὑποστήριξη ἀπὸ εὐρύτερα σύνολα. Ἂν τραγικότητα εἶναι ἡ κατάσταση στὴν ὁποία βρίσκονται ὅσοι ἀντιμετωπίζουν ἀνυπέρβλητες συγκυρίες, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ζεῖ ἱστορικὰ μὲ τραγικότητα. Λίγοι λαοὶ στὴν ἱστορία ξετύλιξαν τὴν ἱστορική τους ὕπαρξη μὲ ἀνάλογη τραγικότητα. Μὲ συνεχεῖς ἐθνικοαπελευθερωτικοὺς ἀγῶνες καὶ ἀγωνιστικὸ φρόνημα ὑπερασπίζονται οἱ Ἕλληνες τὸν πολιτισμό, τὴ γλώσσα καὶ τὴν ἱστορική μνήμη. Δὲν πρόκειται μόνο γιὰ τὴν ἀντίσταση στὴν ἀπώλεια ἐδαφῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ διατήρηση τῆς πολιτισμικῆς ἰδιαιτερότητας. Ὁ πολιτισμός, ἡ γλώσσα καὶ ἡ ἱστορικὴ μνήμη εἶναι καὶ αὐτὰ ἀπ' ὅπου ἀντλεῖται ἡ διάθεση καὶ ἡ δύναμη γιὰ ἀντίσταση.

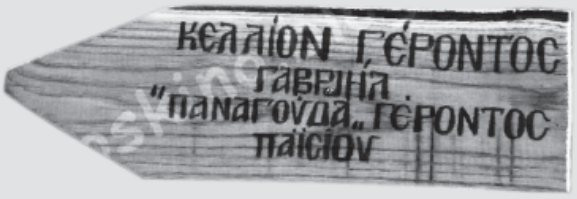
Μεγάλη συμβολικὴ σημασία γιὰ τὸ ἐθνικό μας ὑποσυνείδητο καὶ μεγάλη βαρύτητα στὸν αὐτοπροσδιορισμό μας κατέχει τὸ γεγονὸς τῆς Ἅλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης. Ὡστόσο, τὸ 1453 εἶναι συνέχεια καὶ ἐν πολλοῖς ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης ἅλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Λατίνους σταυροφόρους τὸ 1204, γεγονὸς ποὺ ὑπονόμευσε τὶς ἀγωνιστικὲς δυνατότητες τῶν Βυζαντινῶν καὶ ἄνοιξε τὸν δρόμο γιὰ τὴν κατακτητικὴ ἐπιδρομὴ τῶν ἀσιατῶν Τούρκων καὶ τὴν κατάλυση τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ συμβολικὴ σημασία τῆς Ἅλωσης πιστεύουμε ὅτι ξεκινᾶ ἀπὸ τὴ συνειδητὴ ἀπόφαση τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου καὶ τῶν συμπολεμιστῶν του γιὰ σθεναρὴ ἀντίσταση καὶ ἄκαμπτη ἀποφασιστικότητα. Βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀφηγήσεις τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Ἡ ἀποτυχία τοῦ Μωάμεθ νὰ καταλάβει μὲ ἁπλὴ παράδοση τὴν Κωνσταντινούπολη τὸν στέρησε ἀπὸ κάθε ἠθικὸ δικαίωμα στὸ θρόνο τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ Κωνσταντίνος Παλαιολόγος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀπέρριψαν τὶς προτάσεις γιὰ συνθηκολόγηση καὶ ἀποχώρηση πραγματοποιώντας τὸ αἴτημα τοῦ συλλογικοῦ ὑποσυνείδητου καὶ κερδίζοντας ὅλη τὴν ἀξιοπρέπεια ποὺ ἀπαιτοῦσαν οἱ περιστάσεις. Μὲ τὴν αὐγὴ τῆς 29ης Μαΐου τοῦ 1453 γεννιέται στὴν Πύλη τοῦ Ρωμανοῦ ἡ Μεγάλη Ἰδέα, δηλαδὴ τὸ αἴτημα τῆς ἀποκατάστασης καὶ ἡ ἀπαίτηση γιὰ δικαιοσύνη. Καὶ βέβαια ἡ Ἅλωση τοῦ 1453 ἀκολούθησε τὴν Ἅλωση τοῦ 1204 καὶ συμπληρώθηκε στὶς μέρες μας μὲ τὴν ἀσύλληπτης ἔκτασης φοβερὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφή· γεγονότα τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν διαθέτουν ἀντίστοιχη συμβολικὴ ἀναπαράσταση. Χαρακτηριστικὴ εἶναι καὶ ἡ παράδοση τῆς Τραπεζούντας τὸ 1461 ἀπὸ τὸν Δαβὶδ Κομνηνὸ στὸν Μωάμεθ, χωρὶς ἀντίσταση καὶ σὲ συμφωνία μὲ τὸν κατακτητή, ὁ ὁποῖος πέτυχε τοὺς κατακτητικούς του στόχους καὶ θεμελίωσε τὸ μακροπρόθεσμο δικαίωμά του στὸν αὐτοκρατορικὸ θρόνο τῆς Τραπεζούντας. Ποιός σήμερα θυμᾶται τὸν Δαβὶδ Κομνηνὸ καὶ τὴν ἅλωση τῆς Τρα-

ματα τῶν σχέσεων τῶν ζευγαριῶν. Τί μᾶς συμβουλεύετε γιὰ αὐτό;

- Παιδιά μου, ὁ δρόμος γιὰ τὸν παράδεισο δὲν κάνει διάκριση μεταξὺ ἐγγάμων καὶ ἀγάμων. Ὅπου ἀναπαύεται κανείς. Σημαντικὸ εἶναι ὁ πνευματικὸς νὰ ἔχει τὰ παραπάνω γνωρίσματα καὶ χαρίσματα ποὺ σᾶς εἶπα καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ... Ἔρχονται ἐδῶ πολλοὶ καὶ μὲ ρωτᾶνε διάφορα πράγματα. Τοὺς συμβουλεύω μέσα ἀπὸ τὴν μικρή μου πείρα, ἀλλὰ δὲν μὲ ἀκοῦνε. Μὲ ρωτᾶνε, τοὺς ἀπαντάω καὶ τὴν ὥρα ποὺ τοὺς ἀπαντάω, ἐπειδὴ δὲν τοὺς βολεύει ἡ ἀπάντησή μου, πάλι μου κάνουν ἄλλη ἐρώτηση γιὰ νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν ἀπάντησή μου. Δὲν ἔχουν ὑπακοὴ σήμερα οἱ ἄνθρωποι... Ρωτᾶνε, τοὺς ἀπαντάω, μὲ ξαναρωτᾶνε... Καὶ μοῦ λένε στὸ τέλος ὅτι δὲν τοὺς ἀπάντησα. Ἀφοῦ λέω, ἀδελφέ μου, σοῦ ἀπάντησα. Ὄχι, μοῦ λέει. Ε! τότε τί νὰ πεῖς... Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅμως, νὰ μὴν μποροῦν οἱ ἴδιοι νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ προβλήματά τους καὶ νὰ εἶναι ἐγκλωβισμένοι σὲ αὐτά...

Μετὰ ἀπὸ τὰ παραπάνω σηκώθηκε, πῆρε πρῶτα τὸν Στάθη λίγο πιὸ πάνω γιὰ νὰ συζητήσουν ἰδιαιτέρως. Μὲ τὰ χέρια παράλληλα ἐργαζόταν, ἔπλεκε ἕνα κομποσκοίνι. Ἦταν τόσο ἁπλός, χαρούμενος ἄνθρωπος μὲ ὡραῖο χιοῦμορ ἀλλὰ παράλληλα μὲ μεστό, πηγαῖο πνευματικὸ λόγο. Τὸ πρόσωπό του εἶχε μία καθαρότητα ποὺ ἡ παρουσία του σοῦ προκαλοῦσε ἱερὸ δέος. Σεβασμὸ καὶ ὄχι φόβο. Καὶ ἂν πράγματι ἡ ἁγιότητα χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἁπλότητα, τὴ χαρά, τὴν καταδεκτικότητα, τὴν καλοσύνη, τὴν ζωντάνια, τὴ φιλαδελφία, τὴν ἀγάπη. Δὲν μποροῦσες νὰ μὴν διακρίνεις αὐτὰ τὰ γνωρίσματα στὸ πρόσωπο τοῦ Γέροντος Παϊσίου.

Εἶναι νομίζω ἀποδεκτό, ὅτι στὴν ἐπικοινωνία μας μὲ ἀνθρώπους ποὺ ὑποδύονται ἁγιότητα ἔχουμε νιώσει φόβο, καχυποψία, ἀνασφάλεια, δὲν μιλοῦν στὴν ψυχή μας, ἐνῶ ἄνθρωποι ποὺ ἀγωνίζονται εἰλικρινὰ καὶ προσπαθοῦν νὰ φθάσουν τὴν ἁγιότητα, ἔχουμε νιώσει σεβασμό, ἐμπιστοσύνη,

ἀσφάλεια, μιλοῦν στὴν ψυχή μας καὶ κερδίζουν τὴν καρδιά μας.

Παραλείπω τὰ κατ' ἰδίαν ποὺ εἴχαμε ὅλοι... καὶ ἔρχομαι στὸν ἐπίλογο αὐτῆς τῆς συνάντησης. Φεύγοντας νιώθαμε πολλὴ χαρά, εἴμαστε ἀνάλαφροι, νιώθαμε τὴν ἀνάβαση πρὸς τὶς Καρυὲς πολὺ πιὸ εὔκολη ἀπὸ τὴν κατάβαση. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νομίζω νὰ καταθέσω ὅτι μέσα μας κυριαρχοῦσε μία ἀνείπωτη πνευματικὴ χαρά, ὁ ἐσωτερικός μας κόσμος ζοῦσε θὰ μποροῦσα νὰ πῶ σὲ μία μακαριότητα, σὲ μία μετέωρη κατάσταση, μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Ὅλες μας οἱ αἰσθήσεις μιλοῦσαν καὶ μᾶς ἐπιβεβαίωναν αὐθόρμητα ὅτι ἡ ζωὴ καταξιώνεται ὄντας μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ ὑπερβαίνεις τὸν ἑαυτό σου, νικᾶς τὸν πόνο καὶ τὸν θάνατο καὶ μαθαίνεις νὰ ἀγαπᾶς ἀληθινὰ τὸ κτιστὸ καὶ τὸ ἄκτιστο, τὴ δημιουργία καὶ τὸν δημιουργό.

Τιμώντας τὴ μνήμη του καταθέτουμε αὐτὴ τὴν ἐμπειρία ὡς ἕνα ἐλάχιστο εὐχαριστῶ ἐπικαλούμενοι τὶς πρεσβεῖες του.

Ἅγιε τοῦ Θεοῦ Παΐσιε πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἡ παρέα μας ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τὸν Σταῦρο Μουτάφη (νῦν Μητροπολίτη Μαρωνείας κ. Παντελεήμονα), τὸν Γεώργιο Βλάχο (νὺν ἐφημέριο τοῦ Ι. Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Γερόντων πόλεως Κερκύρας), τὸν Φίλιππο Τζέκο, Θεολόγο καθηγητή στην Μέση Ἐκπαίδευση (Κέρκυρα) καὶ γιὸ τοῦ Μοναχοῦ Ἀρσενίου Σιμωνοπετρίτου, τὸν Εὐστάθιο Τσαγκαλίδη, ὁμογενὴ ἀπὸ τὴν Αὐστραλία καὶ ἀπὸ τὸν γράφοντα, Κωνσταντίνο Π. Θύμη, Θεολόγο - Ἱστορικὸ καὶ Γραμματέα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κερκύρας καὶ Παξῶν.

- Πάτερ μου, ἐδῶ εἶναι ποὺ σκοντάφτουμε τοῦ ἀπαντᾶμε...

Ἤδη βρισκόμαστε στὴν αὐλή. Γενικότερα ὁ χῶρος εἶναι πλαισιωμένος ἀπὸ πολλὰ δένδρα, καστανιές, λεῦκες, κυπαρίσσια κ.ἄ. Καθόμαστε στὸ ὑπαίθριο ἀρχονταρίκι, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Γέροντας τὸ ἔλεγε, τὸ ὁποῖο ἦταν ἀκριβῶς μπροστὰ ἀπὸ τὸ κελλί του.

Τὸ καθιστικό του ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα κορμὸ γιὰ τραπεζάκι, ποὺ πάνω του ὑπάρχει μία πλαστικὴ σακούλα γεμάτη ἀμύγδαλα καὶ σταφίδες, στὴν ὁποία ὁ Στάθης πρόσθεσε φουντούκια καὶ καρύδια καὶ γύρω-γύρω αὐτοῦ πέντε ἕξι μικρότεροι κορμοὶ δένδρων γιὰ καθίσματα.

- Πάρτε παιδιά, μᾶς εἶπε, ἀλλὰ ἐμεῖς ὄχι μόνον πήραμε, ἀλλὰ κοντέψαμε νὰ τοῦ ἀδειάσουμε τὴ σακούλα.

Ὁ Γέροντας στὴ συνέχεια ἀπομακρύνθηκε, πῆγε πιὸ πέρα μὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς δύο προηγούμενους ἐπισκέπτες του, γιὰ νὰ συζητήσουν κατ' ἰδίαν. Δεύτερες σκέψεις ἐκείνη τὴν ὥρα περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλό μου. Μεγάλη ἡ εὐκαιρία ποὺ τὸν βρήκαμε. Ὁ π. Παΐσιος θεωρεῖται σήμερα ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς πέντε μεγάλους γνωστοὺς στάρετς τῆς οἰκουμένης. Ἡ πνευματικὴ προσφορὰ ὅλων αὐτῶν εἶναι τεράστια. Ὅπως ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς του δὲν μπορεῖ νὰ κρυφτεῖ, τὸ ἴδιο καὶ ἡ παρουσία ἑνὸς χαρισματούχου γέροντος ἐκπέμπει φῶς, ποὺ φωτίζει τὸ πνευματικό μας σκοτάδι καὶ πλουτίζει τὴν πνευματική μας ἔνδεια. Οἱ συμβουλές τους πολύτιμες, γιατὶ εἶναι καρπὸς προσευχῆς καὶ θείου φωτισμοῦ.

Πλέον ὁ ἀσυρματιστὴς τοῦ στρατοῦ εἶχε προαχθεῖ σὲ ἀσυρματιστῆ τοῦ Θεοῦ.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ γέροντας ἀπουσιάζει κάποιος ἀπὸ τὴν παρέα λέει τὸ ἑξῆς:

- Κάποιος ρώτησε τὸν π. Παΐσιο: Πάτερ μποροῦμε νὰ δοῦμε τὴν Παναγία;

- Μὰ εἶναι δύσκολο; Ἀπάντησε αὐθόρμητα ἐκεῖνος, ἐπιβεβαιώνοντας τό: Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι μόνο τὴν Παναγία, ἀλλὰ τὸν ἴδιον τὸν Θεὸν (αὐτοὶ) ὄψονται» (Ματθ. 5, 8).

Βλέπουμε τὸν Γέροντα νὰ τελειώνει τὴ συζήτηση ποὺ εἶχε καὶ νὰ ἔρχεται κοντά μας. Κάθεται καὶ ἀρχίζει νὰ μᾶς μιλᾶ:

- Παιδιά μου νὰ ζεῖτε πνευματικὴ ζωή, ζωὴ κατὰ Θεόν. Εἴμαστε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴ σχέση ζοῦμε πραγματικά. Νὰ ἔχετε πνευματικοὺς καλούς. Νὰ ἐπιλέγετε ὄχι μὲ τὸ πῶς σᾶς βολεύει, ἀλλὰ μὲ τὸ πῶς εἶναι ἀρεστὸ στὸ Θεό. Γιὰ παράδειγμα, ὅπως κάποιος ἀσθενὴς ψάχνει καὶ ἐμπιστεύεται τὴ σωματική του ὑγεία σὲ ἕνα καλὸ γιατρό, τὸ ἴδιο πρέπει νὰ γίνεται καὶ μὲ τὸν πνευματικὸ-γιατρὸ ποὺ τοῦ ἐμπιστευόμαστε τὴν ψυχική μας ὑγεία. Νὰ γνωρίζετε δὲ ὅτι ἕνας καλὸς πνευματικὸς πρέπει νὰ ἔχει τρία πράγματα: Ἡλικία καὶ βίωμα. Τὸ μυαλό του στὴ θέση του, καὶ νὰ μὴν κάνει προσωπικὸ ἔργο καὶ νὰ μὴν σᾶς χρησιμοποιεῖ γιὰ αὐτό. Γιὰ τὸ πρῶτο ἡλικία καὶ βίωμα προκειμένου νὰ ἔχει ἐμπειρίες ἀπὸ τὴν ἱερατική του ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξομολόγηση, καθὼς καὶ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶναι τὸ κυριότερο γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ σᾶς βοηθάει. Γιὰ τὸ δεύτερο νὰ ἔχει τὸ μυαλό του στὴ θέση του σημαίνει νὰ μὴν λέει κενὰ καὶ παράδοξα, τάχα σύγχρονες ἀπόψεις ποὺ σᾶς χαϊδεύουν τὰ ἀφτιά, ἀλλὰ νὰ στηρίζεται στὴν παράδοση τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ γιὰ τὸ τρίτο, ἅμα κάνει προσωπικὸ ἔργο καὶ σᾶς χρησιμοποιεῖ γιὰ αὐτὸ δὲν ὠφελεῖ οὔτε τὴν Ἐκκλησία, οὔτε τὰ πνευματικοπαίδια του. Στὴν περίπτωση αὐτὴ εἶναι σὰν νὰ προσφέρει ἕνα ὡραῖο πιάτο μὲ φαγητὸ στὸ Θεό, π.χ. δύο ἀβγὰ μάτια (τηγανητὰ) καὶ μέσα νὰ ἔχει βάλει καὶ μία κουτσουλιά, γίνεται ἀποδεκτό;

- Γέροντα, πολλοὶ θεολόγοι καὶ κληρικοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ἔγγαμοι ἢ ὑποψήφιοι ἔγγαμοι κληρικοὶ πρέπει νὰ ἔχουν ἐγγάμους κληρικοὺς ὡς πνευματικοὺς καὶ ὄχι ἀγάμους, γιατὶ γνωρίζουν καλύτερα τὰ προβλή-

αὐτὸ εἶχε μεριμνήσει ὁ Γέροντας γιὰ νὰ μὴν μπερδεύονται οἱ ἐπισκέπτες του σὲ ἄλλα παραπλήσια δρομάκια πρὸς ἄλλους προορισμούς. Κατηφορίζοντας συναντοῦμε ἕνα νεαρὸ νὰ ἀνεβαίνει καὶ τὸν ρωτᾶμε:

- Ὁ π. Παΐσιος εἶναι ἐκεῖ;

- Μόλις ἦρθε, μᾶς ἀπάντησε.

Ὅλοι σκεφτήκαμε, σὲ ὅλους πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό, ἀλλὰ κάποιος, ἂν θυμᾶμαι καλὰ ὁ Στάθης, τὸ εἶπε:

-Ποῦ νὰ ἀγρυπνοῦσε ὅλη τὴ νύχτα;

Συνεχίζουμε λιγάκι τὴν πορεία μας. Νά! φάνηκε τὸ κελλὶ τῆς Παναγούδας. Μία μικρὴ μονοκατοικία, ποὺ ὁ χρόνος τῆς εἶχε ἀφήσει τὰ σημάδια του. Φαινόταν ἀκατοίκητη ἢ καλύτερα φτωχική, ταπεινή. Πρῶτο συμπέρασμα ποὺ μᾶς δημιουργεῖ αὐτὴ ἡ εἰκόνα: οἱ ἅγιοι δὲν ἐνδιαφέρονται τόσο γιὰ τὰ ὑλικὰ ἢ μᾶλλον ἡ γεύση ποὺ ἔχουν ἀπὸ τὰ πνευματικὰ τοὺς ἔχει κερδίσει ἀπόλυτα, βιώνουν καὶ ζοῦν αὐτὴ τὴν ἀνώτερη-πνευματικὴ πραγματικότητα ὄντες «φίλοι τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι του Θεοῦ».

Στὴν εἴσοδο, μία ταμπελίτσα κρεμασμένη πάνω σὲ μία καρυδιὰ γράφει: «Εὐλογία, μπορεῖτε νὰ τρῶτε». Ἀκριβῶς, κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο καὶ πάνω σὲ ἕνα κορμὸ δένδρου ὑπάρχει ἕνα κουτὶ μὲ λουκούμια. Δίπλα ὑπάρχει ἐπίσης μία βρύση γιὰ νὰ δροσίζει ὁ Γέροντας καὶ μὲ φυσικὸ νερὸ τοὺς διψασμένους ἐπισκέπτες του. Αὐτὰ εἶναι πρὶν τὸ πορτόνι τῆς εἰσόδου.

Μέσα στὴν αὐλὴ εἶναι δύο παιδιά. Ἐμεῖς περιμένουμε ἔξω ἀπὸ τὴν εἴσοδο νὰ φανεῖ ὁ Γέροντας, νὰ μᾶς δώσει εὐλογία γιὰ νὰ μποῦμε στὴν αὐλή. Στεκόμαστε μπροστὰ ἀπὸ τὸ αὐτοσχέδιο πορτονάκι ποὺ εἶναι κατασκευασμένο ἀπὸ δύο σιδερένιους πασσάλους καὶ συρματόπλεγμα. Στὴν παραμονή μας ἐκεῖ τὸ ρίχνουμε στὰ λουκούμια. Παίρνουμε λουκούμι, καὶ μάλιστα ὄχι μόνο ἕνα... Ἡ κούραση καὶ ἡ πεζοπορία μᾶς ἔχουν ἀνοίξει τὴν ὄρεξη.

Σὲ λιγάκι ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ βγαίνει ὁ π. Παΐσιος. Στὸ νοῦ μου ἔρχεται ἀμέσως ὁ ἀγαπημένος μου ἅγιος, ὁ Ἅγιος Σπυρίδων. Ἀστραφτερός, ἀγέρωχος, λιτός, κοντούλης, ἀδύνατος, μὲ διαύγεια καὶ χάρη, μικρὸς καὶ μέγας. Φοροῦσε ἕνα ἁπλὸ ἐσώρασο (ἀντερὶ) λίγο κοντό, πέδιλα μὲ κάλτσες μαῦρες καὶ στὸ κεφάλι του ἕνα σκοῦφο πλεκτὸ μάλλινο, σὰν ἐκεῖνον ποὺ ἱστορεῖται ὁ ἅγιός μας.

Καλῶς τὰ παιδιά, περᾶστε.

Τὸν Στάθη τὸν γνωρίζει καὶ τὸν πειράζει μὲ χαριτωμένα λόγια. Ἐγώ, ὁ Γιῶργος καὶ ὁ Σταῦρος κρατᾶμε γκλίτσες, ὁ γέροντας τὸ σχολιάζει:

- Ἐσεῖς παιδιὰ πρέπει νὰ εἶστε Μετσοβίτες, μᾶς λέγει χαριτολογώντας.

- Ὄχι, γέροντα τοῦ λέμε, εἴμαστε ἀπὸ τὴν Κέρκυρα καὶ τὴν Καβάλα. Μᾶς ρωτάει τὸ ὄνομά μας καὶ ποῦ σπουδάζουμε.

- Στὴν Ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, τοῦ ἀπαντᾶμε.

- Στὴν Κατωτέρα κανείς; μᾶς λέει ἐκεῖνος, καὶ χαμογελώντας συνεχίζει:

- Στὴν ἀνωτέρα πνευματικὴ ζωὴ σπουδάζετε;

Τεῦχος 6ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

Ἡ ἐπίσκεψή μας στὸν π. Παΐσιο (14/27-10-1989)

Κωνσταντίνου Π. Θύμη
Θεολόγου-Ἱστορικοῦ

Μετὰ ἀπὸ μία ζεστὴ βραδινὴ φιλοξενία στὴ Μονὴ Φιλοθέου, ὅπου κυριαρχοῦσε ἡ προσευχὴ καὶ ἡ κατάνυξη ξεκινήσαμε οἱ πέντε συμφοιτητὲς καὶ φίλοι πρὸς τὴ Μονὴ Ἰβήρων ὅπου βρίσκεται ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Πορταΐτισσας. Μὲ τὴν εἰκόνα αὐτὴ οἱ ἁγιορεῖτες πατέρες ἔχουν συνδέσει τὴν ὕπαρξή τους στὸ Ἅγιον Ὄρος. Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ὅταν ἡ εἰκόνα ἔφτασε θαυματουργικὰ στὸν Ἄθωνα, ἡ Παναγία ἀποκαλύφθηκε σὲ κάποιους μοναχοὺς καὶ τοὺς εἶπε: «ὅσο ἡ εἰκόνα μου αὐτὴ θὰ εἶναι στὸ Ἅγιον Ὄρος θὰ εἶναι προστάτης καὶ σύμμαχός σας, ὅταν φύγει θὰ εἶναι σημάδι νὰ τὸ ἐγκαταλείψετε καὶ ἐσεῖς». Μετὰ ἀπὸ τὴν εὐλογία ποὺ εἴχαμε νὰ προσκυνήσουμε τὴν εἰκόνα τῆς Πορταΐτισσας καὶ τὰ ἱερὰ λείψανα τῆς μονῆς ξεκινήσαμε γιὰ τὸν π. Παΐσιο.

Σχεδὸν δύο ὧρες δρόμος, περάσαμε μέσα ἀπὸ μία παρθένα φύση, ἀνηφοριές, κατηφοριές, δρομάκια πέτρινα, κελαρυστὰ νερά... Στὴν πορεία μας βρίσκουμε καὶ ἕνα χωμάτινο δρόμο (αὐτοκινητόδρομο, σπάνιζαν τότε!). Κοντεύουμε πρὸς τὸ κελλὶ τοῦ π. Παϊσίου. Σὲ λιγάκι συναντᾶμε μερικὲς ταμπελίτσες ποὺ μᾶς δείχνουν τὸ δρόμο (γράφουν: «πρὸς Κελλίον Παναγούδα»). Γι'

Στὴ Μεσημβρία τῆς Θράκης, γιὰ παράδειγμα, «τ' ἀϊ Γιωργιοῦ ζυγιάζονται, καν' νὲ καὶ κούνιες στὰ δέντρα καὶ κουνιοῦνται' τὸ' χνὲ σὲ καλό», ἐνῶ στὴ Ζαγορὰ συνηθίζουν ὅλοι νὰ κουνιοῦνται, τουλάχιστον τρεῖς φορὲς ὁ καθένας, λέγοντας ταυτόχρονα: «Ἐγὼ στὸ χωριὸ καὶ τὰ φίδια στὸ βουνό». Πρόκειται γιὰ μία τελετουργία γνωστὴ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ διαδομένη τόσο καὶ σὲ ἄλλους βαλκανικοὺς λαούς, ὅσο καὶ σὲ λαοὺς ἄλλων περιοχῶν τοῦ κόσμου, ποὺ ἔχει πάντοτε διαβατήριο καὶ γονιμικὸ χαρακτήρα.

Τέλος, ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀποτελοῦσε ὅριο γιὰ τὴ σύναψη διαφόρων συμβάσεων ἀγροτικοῦ καὶ κτηνοτροφικοῦ χαρακτήρα, μὲ βάση τὶς ὁποῖες ὀργάνωναν οἱ ἄνθρωποι τὴν κοινωνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ζωή τους. Αὐτὴ ἡ χρήση τῆς ἑορτῆς δηλώνει καὶ τὸν ὁριακὸ καὶ διαβατήριο χαρακτήρα, ἀσφαλῶς συνυφασμένο μὲ τὴν ἐποχὴ τοῦ χρόνου στὴν ὁποία τοποθετεῖται, ποὺ ὁ λαός μας τῆς ἀποδίδει, στὰ ποικίλα ἔθιμα τῆς λαϊκῆς λατρείας καὶ τελετουργικῆς ἐθιμοταξίας του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

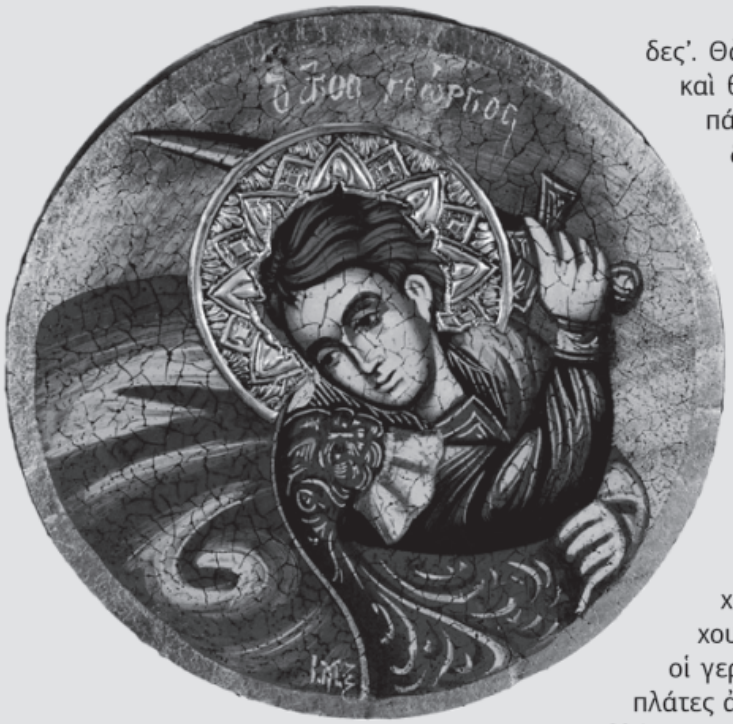
K. Krumbacher, *Der heilige Georg in der griechischen Überlieferung*, München 1911 • Γ. Α. Μέγας, *Ἑλληνικαὶ ἑορταὶ καὶ ἔθιμα λαϊκῆς λατρείας*, Ἀθήνα 1957, σ. 179-184 • Μ. Γ. Βαρβούνης, *Λαϊκὴ λατρεία καὶ θρησκευτικὴ συμπεριφορὰ τῶν κατοίκων τῆς Σάμου*, Ἀθήνα 1992 • Μ. Γ. Βαρβούνης, *Λαϊκὲς θρησκευτικὲς τελετουργίες στὴν Ἀνατολικὴ καὶ τὴ Βόρεια Θράκη*, Ἀθήνα 2010, σ. 223-227 • Γ. Ν. Αἰκατερινίδης, *Νεοελληνικὲς αἱματηρὲς θυσίες. Λειτουργία-μορφολογία-τυπολογία*, Ἀθήνα 1979 • Ε. Καρποδίνη-Δημητριάδη, *Ἡ θρησκευτικὴ συμπεριφορὰ τῶν κατοίκων τῆς Κέας. Συμβολὴ στὴ μελέτη τοῦ κυκλαδικοῦ χώρου*, Ἀθήνα 1988 • J. B. Aufhauser, *Das Drachewunder des heiligen Georg in der griechischen und lateinischen Überlieferung*, Leipzig 1911 • Ν. Γ. Πολίτης, «Ἅγιος Γεώργιος», *Λαογραφικὰ Σύμμεικτα 1*, Ἀθῆναι 1920, σ. 80-85 • Λεόντ. Χατζηκώστας, «Ἂν Γιώργης ὁ δημοφιλὴς μεγαλομάρτυρας», *Πρακτικὰ Α΄ Συμποσίου Κυπριακῆς Λαογραφίας*, Λευκωσία 1985, σ. 207-212 • G. Spyridakis, «Saint Georges dans la vie populaire», *L' Hellenisme Contemporain 6* (1952), σ. 126-145 • Μ. Γ. Βαρβούνης, *Νεοελληνικοὶ ἐθιμικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ πλειστηριασμοί*, Θεσσαλονίκη 2002, σ. 267-268 • Κ. Παπαθανάση-Μουσιοπούλου, *Λαογραφικὰ Θράκης 1*, Ἀθήνα 1979, σ. 75-76 • Ε. Σταμούλη-Σαράντη, *Ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Θράκη 1. Ἡ Σπλύβρια μὲ τὰ γύρω της χωριά*, Ἀθῆναι 1956, σ. 190-192 • Δ. Σ. Λουκάτος, *Πασχαλινὰ καὶ τῆς ἄνοιξης*, Ἀθήνα 1980, σ. 134-138 • Β. Λαμνᾶτος, *Οἱ μῆνες στὴν ἀγροτικὴ καὶ ποιμενικὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ μας*, Ἀθήνα 1975.

Τεῦχος 6ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

καὶ παραβγαίνουν κι ὅποιος πάει πρῶτος παίρνει ἕνα ἀρνί. Τὸ στάδιο εἶναι ἀπότομος κοῖλος κατήφορος, γεμάτος κροκάλες. Τρέχουν ἀπὸ κάτω πρὸς ἐπάνω ξυπόλυτοι ἐπάνω εἶναι τὸ ἀρνὶ ἢ τὸ κριάρι, βραβεῖο τοῦ νικητῆ, ποὺ δίνεται ἀπὸ τοὺς κτηνοτρόφους γιὰ τὸ καλὸ τῶν κοπαδιῶν. Τὴ δεύτερη μέρα γίνεται τὸ πήδημα καὶ τὴν Τρίτη μέρα ἡ πάλη καὶ ἡ σφαιροβολία σηκώνουν καὶ βάρος τότε. Μετὰ τοὺς ἀγῶνες γίνεται χορὸς καὶ κατόπιν βγάζουν τὴν εἰκόνα, ἀφοῦ πέσει τὸ κανόνι. Ἔρχονται ἕνα γύρω στὸ χωριὸ κι ἔπειτα μπαίνουν πάλι μέσα, ἀφοῦ πέσει πάλι τὸ κανόνι. Στὴν Ἀρκαδία, Μεσσηνία, Λῆμνο, «παραπιλᾶν τ' ἄλογα». Μετὰ τὴ λειτουργία βάνουν σ' ἕνα μακρινὸ μέρος μία κουλούρα καὶ παρατρέχουν μὲ τ' ἄλογα οἱ νέοι, ποιὸς θὰ τὴν πρωτοπάρει. Αὐτὸς θὰ τὴν κόψει κομμάτια καὶ θὰ δώσει σὲ ὅλους, ὅσοι παρατρέξανε μαζί του.

Στὸ Μπάστα Μεσσηνίας γίνεται τ' Ἁϊ-Γιωργιοῦ μεγάλο πανηγύρι καὶ παρατρέχουνε τ' ἄλογα. Οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας ὁρίζουν βραβεῖα: σέλες, χάμουρα, ντουφέκια. Στὴν Αἶνο ὁ νικητὴς «διευθύνεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐξερχόμενος δὲ αἴρει ἐπ' ὤμου ἓν ἀρνίον». Στὰ ἑλληνικὰ χωριὰ τῆς Μεσημβρίας νικητὴς στὴν πάλη ἦταν αὐτὸς ποὺ θὰ νικοῦσε στὴ σειρὰ τρεῖς ἀντιπάλους, καθὼς ἡ τέλεση ἀγώνων δρόμου, πάλης ἢ ἱπποδρομιῶν, στὶς γιορτὲς καὶ τὰ πανηγύρια εἶναι παλιὰ ἑλληνικὴ παράδοση. Ἐπίσης κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου ὑπῆρχε ἡ παράδοση τῆς κατασκευῆς καὶ χρήσης παραδοσιακῆς «κούνιας», ἀλλὰ καὶ τοῦ τελετουργικοῦ «ζυγίσματος» τῶν συμμετεχόντων, μὲ τὴν πίστη ὅτι ἔτσι ἐξασφάλιζαν καλὴ ὑγεία καὶ «καλοχρονιά».

σχυση τοῦ ταμείου του. Στὴν ἰδιαίτερη αὐτὴ «ποιμενικὴ λατρεία», ἡ ὁποία κορυφώνεται στοὺς Σαρακατσάνους, μᾶλλον συντέλεσε ἡ σύμπτωση τῆς γιορτῆς του μὲ τὴν ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποία οἱ βοσκοὶ ἀφήνουν τὰ χειμαδιὰ καὶ ἀνεβαίνουν στὰ βουνά, γιὰ νὰ βοσκήσουν τὰ κοπάδια τους καὶ νὰ τυροκομήσουν.

Στὸ ἴδιο πλαίσιο οἱ βοσκοὶ καλοῦν φίλους καὶ συγγενεῖς στὶς στάνες τους, ὅπου παραθέτουν ἑορταστικὸ γεῦμα, γάλα, τυρὶ καὶ γιαούρτι, μὲ τὴν πίστη ὅτι ἔτσι ὁ ἅγιος θὰ προφυλάξει τὰ ζῶα καὶ τὸν βοσκὸ ἀπὸ πιθανὲς μαγικὲς ἐπιβουλὲς καὶ ἐπιδράσεις τοῦ ἐπερχόμενου μαγικοῦ καὶ ἐπίβουλου, κατὰ τὴν λαϊκὴ ἀντίληψη, Μαΐου. Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Βασ. Λαμνάτος, «γιὰ τοὺς τσοπάνηδες, ἡ γιορτὴ τ' Ἀη Γιώργη, τοῦ καλοσυνάτου Ἁγίου, εἶναι μία δεύτερη Λαμπρή. Πανηγυρίζει ὅλο τὸ βλάχικο ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Σείεται ὅλος ὁ τόπος. Θὰ σφάξουν δέ, καὶ στὴ γιορτὴ τοῦ Μεγαλομάρτυρα ἀρνιὰ σὰν τὸ Πάσχα, ποὺ τὰ λένε 'ἀηγιωργίτσηδες'. Θὰ φᾶνε, θὰ πιοῦν, θὰ χορέψουν καὶ θὰ γλεντήσουν καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Αὐτὴ τὴ μέρα τοῦ Ἁγίου ποὺ διαφεντεύει μὲ τὴ δύναμή του κοπάδια καὶ τσελιγκάτα, θὰ κανονίσουν κι ὅλες τὶς προθεσμίες καὶ τὶς τσοπανοδουλειές τους, γιατί ἀπ' Ἀη –Γιωργιοῦ σ' Ἀη-Γιωργιοῦ εἶναι χρόνος γιὰ τοὺς τσελιγκάδες. Γι' αὐτό, ἀπὸ μερικοὺς καὶ γνωστικοὺς τσοπάνηδες θ' ἀκούσεις νὰ λένε τὴ δεύτερη μέρα τῆς Λαμπρῆς ποὺ γιορτάζεται τὶς πιότερες φορὲς ὁ Ἀη-Γιώργης, 'ἀρχιμέρα τῆς βλαχουριᾶς' ἢ 'πρωτοχρονιὰ τῆς βλαχουριᾶς'. Τέτοιες χρονιάρες μέρες οἱ γεροτσελιγκάδες κοιτάζουν καὶ τὶς πλάτες ἀπ'τὰ ἀρνιὰ ποὺ σφάζουν. Ἔχουν, βλέπεις, καὶ τὴν 'πλατομαντεία' τους. Καὶ γιὰ αὐτοὺς τοὺς τσομπάνηδες ἡ πλάτη λέει πολλά. Μαντεύουν τί θὰ γεννήσει ἡ συγκόρμισσα, δηλαδὴ ἡ γυναίκα τοῦ τσοπάνη, μαντεύουν ἂν θὰ πουλήσουν πρόβατα, κι ἀκόμα, ἂν θὰ ψοφήσουν πράματα ἀπ' ἀνέχεια ἢ ἀνάγκη».

Μὲ τὴ λαϊκὴ λατρεία τοῦ ἁγίου συνδέονται καὶ κατὰ τόπους παραδοσιακὰ ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα, κυρίως ἀγῶνες δρόμου, ἱπποδρομιῶν καὶ πάλης, ποὺ τελοῦνται σὲ διάφορους ἑλληνικοὺς τόπους, ὅπως στὴν Ἀράχωβα, στὴν Ἀρκαδία, στὴ Μεσσηνία καὶ στὴ Λῆμνο. Εἶναι χαρακτηριστικὲς οἱ σχετικὲς διαπιστώσεις τοῦ Γ. Α. Μέγα, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο, ἡ ἐποχὴ καὶ πιθανῶς οἱ ἆθλοι ποὺ ἀποδίδονται στὸν ἅγιο Γεώργιο παρακινοῦν αὐτοὺς ποὺ γιορτάζουν τὴ μνήμη του νὰ κάνουν καὶ ἀγῶνες δρόμου, ἱπποδρομιῶν, πάλης, κλπ. Εἶναι χαρακτηριστικὰ γιὰ τὸ παραδοσιακὸ φίλαθλο πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων ὅσα τελοῦνται στὴν Ἀράχωβα τῆς Παρνασσίδας. Ἐκεῖ, τὸ πανηγύρι κρατάει τρεῖς μέρες. Μετὰ τὴ λειτουργία γίνεται τὸ τρέξιμο τῶν γερόντων. Οἱ γέροντες πᾶνε στὸ στάδιο

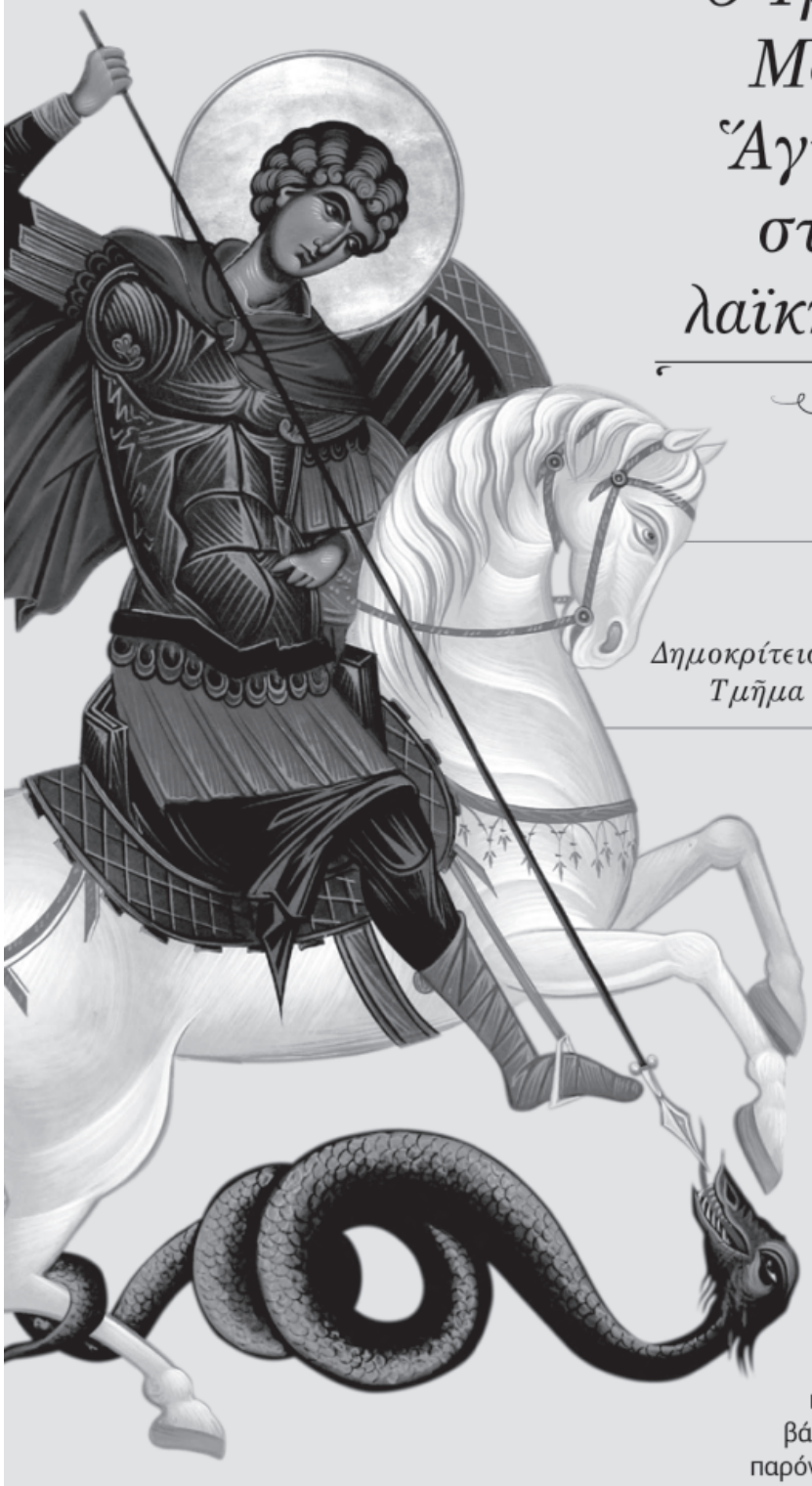
Ἡ μνήμη του ἑορτάζεται στὶς 23 Ἀπριλίου, καὶ ἂν ἡ ἡμερομηνία αὐτὴ συμπέσει μὲ τὸ διάστημα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἢ τῆς Μ. Ἑβδομάδας μετατίθεται γιὰ τὴν Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου. Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Δ. Σ. Λουκάτος, «Τὸ ὄνομα 'Γεώργιος', ἑλληνικότατο, εἶναι πνευματικὴ μεταφορὰ ἀπὸ τὴν ἀγροτική μας ζωή, καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ οὐσιαστικὸ 'γεώργιον', ποὺ σημαίνει κτῆμα ἢ χωράφι καλλιεργούμενο (ἢ καλλιεργήσιμο). Γίνεται ὅμως καὶ ἐπίθετο: 'γεώργιος', γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἐπιδέχεται τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια, ἢ ποὺ τὸν ἐπέλεξε γι' αὐτὸ ἡ Μοίρα ἢ ὁ Θεός. ('Χριστοῦ γεώργιον' ὀνομάζεται στὴν Ὑμνογραφία του, ὁ ἅγιος Γεώργιος)».

Πρόκειται γιὰ ἰδιαιτέρως δημοφιλῆ ἅγιο στὴ λαϊκὴ λατρεία ὄχι μόνο τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ τῶν Ὀρθοδόξων γενικότερα. Συνδέεται ἀπὸ τὸ λαὸ μὲ τὴ γνωστὴ διήγηση τῆς δρακοντοκτονίας, ποὺ ἔχει σχηματοποιηθεῖ σὲ παραδόσεις ἀλλὰ καὶ σὲ ἕνα σχετικὸ δημοτικὸ τραγούδι, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἅγιος σκότωσε τὸν δράκοντα ποὺ εἶχε καταλάβει τὴν πηγὴ ὕδρευσης μίας πόλης καὶ ἀπελευθέρωσε τὴν βασιλοπούλα ποὺ τοῦ εἶχε προσφερθεῖ ἐν εἴδει ἀνθρωποθυσίας. Θεατρικὴ ἀναπαράσταση τοῦ μύθου αὐτοῦ γίνεται στὴν Ἀράχωβα, κατὰ τὸ «πανηγυράκι» τοῦ ἁγίου, ὅπου τραγουδοῦν τὸ ἄσμα τῆς δρακοντοκτονίας χορεύοντας καὶ ἔχοντας κόψει τὸ νερό, τὸ ὁποῖο καὶ ἀφήνουν ἐλεύθερο στὸ σημεῖο ποὺ ὁ ἅγιος ἀναφέρεται ὅτι τὸ ἀπελευθέρωσε.

Σὲ ὅλους τοὺς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἑορτάζοντες ναοὺς τοῦ ἁγίου τελοῦνται πανηγυρικὲς θεῖες λειτουργίες καὶ κατόπιν περιφέρεται ἡ εἰκόνα του, στὸ πλαίσιο τῶν πασχαλινῶν ἐθιμικῶν λιτανειῶν τῆς Διακαινησίμου, συνήθως σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ ζωτικοῦ οἰκονομικοῦ χώρου κάθε οἰκισμοῦ. Πολλὰ ἀπὸ τὰ κατὰ τόπους ἔθιμα ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν ἅγιο ἔχουν τὸν χαρακτήρα διαβατήριων τελετουργιῶν ἀπὸ τὴν ἄνοιξη πρὸς τὸ καλοκαίρι: οἱ θρακιώτικοι πράσινοι-φυτικοὶ στολισμοὶ τῶν σπιτιῶν καὶ ἡ προσοχὴ στὰ ζῶα στὴ Μακεδονία καὶ στὴ Θράκη, γιὰ παράδειγμα, ἐντάσσονται σὲ αὐτὴν τὴν κατηγορία. Γράφει σχετικὰ ὁ Γ. Α. Μέγας: «Ἡ γιορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καθὼς συμπίπτει μὲ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ φύση στὴν Ἑλλάδα λουλουδίζει, θεωρεῖται καὶ ἀρχὴ καλοκαιριοῦ. Παρουσιάζει λοιπὸν πολλὲς ὁμοιότητες μὲ τὶς ἄλλες ἀνοιξιάτικες γιορτὲς καὶ κυρίως μὲ τὴ γιορτὴ τῆς Πρωτομαγιᾶς, τὴν κατεξοχὴν λαϊκὴ γιορτὴ τῆς ἄνοιξης. Γι' αὐτὸ καὶ πολλὰ ἔθιμα τῆς ἡμέρας αὐτῆς εἶναι ἀπὸ τὰ ἔθιμα ποὺ τελοῦνται ἀπὸ τὸ πέρασμα μίας ἐποχῆς τοῦ ἔτους σὲ ἄλλη. Π.χ. στὸ Ναίμονα (Αἷμο) τῆς Θράκης, 'τ'Ἀϊ-Γιωργιοῦ (καὶ τὴν Πρωτομαγιὰ) παγαίναν' νὲ τὰ κορίτσια νυχτίτσα στὸ νερό, κόβ'νὲ πρασινάδα καὶ βαν'νὲ στὰ μπακίρια καὶ στὶς πόρτες τοῦ σπιτιοῦ' καν'νὲ καὶ σταυρὸ'πὲ τὸ πρασινάδ' τὴν ὄξω πόρτα (πρασινίζ'νὲ τὴν πόρτα). Στ'ἀχίρ', γελάδια, βόδια ἅμα νέχ' κανείς, παίρν' πὲ τὸ δάχλο κοπριγιὰ καὶ καν'σταυρὸ στ'χιριοὺ τὴν πόρτα κείν'τὴ μέρα'. Ζητοῦν δηλαδὴ νὰ προφυλάξουν τὸ σπίτι καὶ τὰ ζῶα τους ἀπὸ τὸ κακό, ἀπὸ τὰ μάγια καὶ τὴ βασκανία, τὴν ὁποία στὴν ἀρχὴ κάθε χρονικῆς περιόδου προσπαθοῦν μὲ διάφορα ἀντιμαγικὰ μέσα ν' ἀποτρέψουν. Σὲ μερικοὺς τόπους, ὅπως στὸ Κωσταράζι τῆς Καστοριᾶς, γυναῖκες καὶ κορίτσια ἀφοῦ πάρουν νερὸ ἀπ' τὴ βρύση πᾶνε στὰ χωράφια καὶ τυλίγονται στὶς πρασινάδες καὶ βάζουν γιὰ καλὸ στὶς πόρτες, στὰ παράθυρα, ὅπως τὴν Πρωτομαγιά».

Στὴ Μεσημβρία τῆς Θράκης, γιὰ παράδειγμα, οἱ γυναῖκες ἔτρωγαν κόκκινα πασχαλινὰ ἀβγὰ εὐχόμενοι γιὰ τὴν «καλοχρονιὰ» καὶ χόρευαν εἰδικοὺς τελετουργικοὺς χορούς, ποὺ ἐπισήμαιναν αὐτὸν τὸν διαβατήριο χαρακτήρα. Τὸν ἅγιο Γεώργιο τιμοῦν ἰδιαιτέρως οἱ βοσκοί, ποὺ θυσιάζουν ζῶα τους στὴν ἑορτή του καὶ τὰ προσφέρουν γιὰ νὰ μαγειρευτοῦν καὶ νὰ ἀποτελέσουν τὸ κοινὸ γεῦμα τῶν πανηγυριζόντων, ἢ γιὰ νὰ πωληθοῦν ἀπὸ τὸ ναό, μὲ στόχο τὴν ἐνί-

Ὁ Τροπαιοφόρος Μεγαλομάρτυς Ἅγιος Γεώργιος στὴν ἑλληνικὴ λαϊκὴ ἐθιμοταξία

Μ. Γ. Βαρβούνη
Καθηγητὴ Λαογραφίας
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης /
Τμῆμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας

Ὁ ἅγιος Γεώργιος εἶναι ἰδιαιτέρως ἀγαπητὸς ὄχι μόνο στοὺς Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ στοὺς ὑπόλοιπους ὀρθόδοξους χριστιανικοὺς λαοὺς τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου. Προστάτης τῶν ποιμένων καὶ τῶν κτηνοτρόφων, ἀλλὰ καὶ ἅγιος στρατιωτικός, προστάτης τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς, τροπαιοφόρος καὶ ὑπέρμαχος τοῦ Γένους, ἑορτάζεται ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ μὲ πλῆθος ἐθίμων, τὰ ὁποῖα ἐξακτινώνονται σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς ἑλληνικὲς περιοχὲς καὶ ἐκδηλώνονται μὲ βάση τὰ πανηγύρια τῶν πανταχοῦ παρόντων ναῶν του.

Τεῦχος 6ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

Ἀδελφοί μου,

Τὸ φωτεινὸ καὶ θερμοφόρο ἀναστάσιμο ἁγιοκέρι μας συμβολίζει τὸ εὔπλαστο τῆς ψυχῆς μας. Ὅσο εἶναι ζεστὸ μπορεῖ νὰ πλασθεῖ, νὰ ἀνασχηματισθεῖ, νὰ μεταπλασθεῖ. Ἐὰν παγώσει, θὰ σπάσει. Καὶ ἡ ψυχή μας τὸ ἴδιο. Ζέουσα διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης της στὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία Του, στὸν ἀδελφὸ καὶ συνάνθρωπό μας ἁγιοποιεῖται. Παγωμένη ὅμως ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, σκοτίζεται, ἀπελπίζεται, ἀλλοτριώνεται καὶ δὲν κατανοεῖ τὸ ἀποψινὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως.

Πρέπει νὰ κρατήσουμε ἀναμμένο ἰσοβίως τὸ ἀποψινὸ κερὶ βαθιὰ στὴν ψυχή μας. Πρέπει νὰ ἀποκτήσουμε ὅλοι ἀνεξαιρέτως εὔπλαστη ψυχή. Ψυχὴ ἀναστάσιμη, θαρραλέα καὶ ζεστή. Ψυχὴ ἁγία καὶ ἀγαπητικὴ πρὸς τὸν πλησίον. Αὐτὴ προσιδιάζει στὸν ἀληθινὸ χριστιανό. Αὐτὴ ἀπαιτοῦν οἱ δύσκολοι καιροί. Μὲ αὐτὴν θὰ ξεπεράσουμε κάθε σκοτεινὴ κρίση καὶ τελικῶς θὰ προσεγγίσουμε τὸ Φῶς τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ.

Μὲ διάπυρες εὐχὲς πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριον

Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

ΠΑΣΧΑ 2015

«Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια»

Τροπάριο τῆς Γ΄ Ὠδῆς τοῦ Κανόνος τῆς Ἀναστάσεως

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Κἂν οἱ φυσικοί μας ὀφθαλμοὶ ἀδυνατοῦν νὰ θαυμάσουν τὴν ἐξαίσια φωτοχυσία ποὺ διαχέεται ἀπόψε σὲ ὅλη τὴν δημιουργία, κτιστὴ καὶ ἄκτιστη, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν πνευματικὸ βάθος, κι ἂν δὲν μποροῦμε νὰ ἐκστασιαστοῦμε ἀπὸ τὸν ἀναστημένο Χριστό, ὁ Ὁποῖος ὡς καθάρσιο φῶς μεταμορφώνει καὶ ἀνακαινίζει τὴν συνείδηση τῶν ἁγιοποιουμένων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας Του, ἐπειδὴ δὲν ἔχουμε ἐγκεντρίσει τὴν ὕπαρξή μας στὸ θέλημά Του, ἐν τούτοις ἔχουμε τὴν δυνατότητα, ἐφ' ὅσον παραμείνουμε στὴν ἀναστάσιμη λειτουργία, νὰ ἀκούσουμε τὴν στεντόρεια μελωδία ποὺ μᾶς βεβαιώνει μὲ τὰ λόγια ἑνὸς μεγάλου ἁγίου, τοῦ Γρηγορίου Θεολόγου καὶ ποιητοῦ τοῦ ἀναστάσιμου κανόνος, ὅτι τὰ πάντα λούζονται μέσα στὸ ἄκτιστο φῶς τῆς Ἀναστάσεως: ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ τὰ ὑποκάτω τῆς γῆς.

Ἔχουμε ἐπίσης μιὰν ἀκόμη δυνατότητα: νὰ μελετήσουμε τὸ θεολογικὸ βάθος τῆς ἐπιλογῆς μας νὰ κρατοῦμε ἀπόψε στὸ χέρι μας τὸ ἀναστάσιμο ἁγιοκέρι.

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς ἐκάλεσε διὰ τοῦ «δεῦτε λάβετε φῶς» νὰ τὸ ἀνάψουμε μὲ πίστη καὶ ἐλπίδα, ὥστε νὰ ἀναχθοῦμε σὲ μιὰ διαφορετικὴ ποιότητα φωτὸς ἀπὸ τὴν εὐκόλως ἐννοουμένη. Στὸ ἀνέσπερο ἀναστάσιμο φῶς. Φῶς ποὺ καταλάμπει διαρκῶς τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντες. Εἶναι τὸ φῶς τῆς ἀκράδαντης πίστεως τῆς Ἐκκλησίας στὸν νικητὴ τοῦ θανάτου καὶ ἀρχηγὸ τῆς ζωῆς Ἰησοῦ Χριστό. Φῶς ποὺ ἀπορροφᾶ τὸν σκοταδισμένο χιτώνα τῆς ψυχῆς μας, τῆς κατάστικτης ἀπὸ μικρότητες, φοβίες, ὑποκρισία καὶ ἐγωϊσμούς, καὶ τὸν μεταμορφώνει σὲ λαμπροφόρο καὶ θεοειδῆ.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Β΄ • ΤΕΥΧΟΣ 6ο • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

Περιοδικὸν

Παρρησία

Τριμηνιαία Ἔκδοσις
Οἰκοδομῆς καὶ Ἐνημερώσεως

Ἰανουάριος – Μάρτιος
ΕΤΟΣ Β΄ - ΤΕΥΧΟΣ 6ο

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ.κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἰατρίδης
Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Ἀμπατζίδης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιάννης Μενεσίδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικὸν Παρρησία
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνή

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφεῖον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»
Ἔναντι Πανεπιστημιουπόλεως
691 00 Κομοτηνὴ
Τηλ. 25310 81512, Fax: 25310 26027
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

Περιεχόμενα

01.
«Πάσχα 2015»
Ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονος

03.
«Ὁ Τροπαιοφόρος Μεγαλομάρτυς Ἅγιος Γεώργιος στὴν ἑλληνικὴ λαϊκὴ ἐθιμοταξία»
Μ. Γ. Βαρβούνη, Καθηγητὴ Λαογραφίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης Τμῆμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας

08.
«Ἡ ἐπίσκεψή μας στὸν π. Παΐσιο (14/27-10-1989)»
Κωνσταντίνου Π. Θύμη, Θεολόγου-Ἱστορικοῦ

12.
«Ἡ Ἅλωση τῆς Κωνσταντινούπολης»
Δημητρίου Μαυρίδη, Συγγραφέως

14.
«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»
Ἐπιμέλεια: Διακόνου Νεκταρίου Δημητροπούλου

Παρρησία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Β΄ • ΤΕΥΧΟΣ 6ο • ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2015